

A KÚRIA v é g z é s e

Az ügy száma: Kvk.V.37.485/2018/2.

A tanács tagjai: dr. Lomnici Zoltán a tanács elnöke
dr. Kurucz Krisztina előadó bíró
dr. Kárpáti Magdolna bíró

A kérelmező:

Képviselője:

Az eljárás tárgya: választási ügyben hozott határozat bíróság általi felülvizsgálata

A felülvizsgálati kérelmet benyújtó: kérelmező

A felülvizsgálni kért jogerős határozat: Nemzeti Választási Bizottság 2018. április 14. napján kelt 755/2018. számú határozata

Rendelkező rész

A Kúria a Nemzeti Választási Bizottság 755/2018. számú határozatának a jogsértés megállapítására vonatkozó részét helybenhagyja, ezt meghaladóan – a Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei 02. számú Országgyűlési Egyéni Választókerületi Választási Bizottság 48/2018(IV.08.) számú határozatra is kiterjedően – megváltoztatja és a kifogást egyebekben elutasítja.

A felülvizsgálati illetéket az állam viseli.

A végzés ellen további jogorvoslatnak helye nincs.

I n d o k o l á s

A felülvizsgálat alapjául szolgáló tényállás

- [1] Dr. H.L. magánszemély 2018. április 8-án a Szabolcs-Szatmár-Bereg Megye 02. számú Országgyűlési Egyéni Választókerületi Választási Bizottsághoz (a továbbiakban: OEVB) kifogást terjesztett elő a Kelet-Magyarország napilap (a továbbiakban: napilap) 2018. április 7-i számában foglaltak miatt.
- [2] Előadta, hogy a napilap e számában a címlapon, a 2., 3., 4., 6., 9., 14. oldalakon a FIDESZ-KDNP párt és annak jelöltjeire vonatkozóan találhatóak cikkek, fényképek, a saját nyilatkozata a legkisebb terjedelmű, azon a jelölőszervezetei, és az azokat képviselő személyek nyilatkozatai nem olvashatók, amióta kiderült, hogy az ellenzék országgyűlési képviselőjelöltje, fénykép róla egyetlen alkalommal sem jelent meg. Sérelmezte, hogy a napilapban kúriai döntéssel ellentétben is jelent meg kormányzati hirdetés. Álláspontja szerint a mellékelt sajtótermék tartalma egyértelműen bizonyítja, hogy sérelmére a napilap a törvény által kötelezően előírt esélyegyenlőséget nem biztosította, és megsértette a választási eljárásról szóló 2013. évi XXXVI. törvény (a továbbiakban: Ve.) 2.§ (1) bekezdés c) pontjában foglalt esélyegyenlőség alapelvét. Kérte ezért jogkövetkezmények alkalmazását.

- [3] Az OEVB a 2018. április 8. napján kelt 48/2018.(IV.8.) számú határozatával megállapította, a napilap megsértette a Ve. 2.§ (1) bekezdés c) pontban foglalt alapelvet azzal, hogy a 2018. április 7-ei lapszámban közzétett figyelemfelhívó kampánynak STOP feliratú, tömött sorokban menetelő migránsokat/menedékkérőket ábrázoló hirdetésével a FIDESZ-KDNP jelölő szervezet választási kampányát erősítette, valamint a lapszámban túlnyomóan a FIDESZ-KDNP jelölő szervezetek nyilatkozatai és jelöltjeinek fényképei láthatóak. Az OEVB a napilapot a további jogsértéstől eltiltotta, kötelezte a határozat rendelkező részének közzé tételére, és 2.000.000 Ft bírságot szabott ki.
- [4] Az OEVB határozata indokolási részében ismertette szöveg-azonosan a kifogásban foglaltakat, idézte a Ve. kifogásra vonatkozó 408.§, 409.§ (1) bekezdés, 212.§ (2) bekezdés, a választási bizottság eljárását szabályozó 43.§, 214.§ (1) bekezdés, 218.§ (1) bekezdés rendelkezéseit. Jogi indokolása a következő: „Összességében a kifogásolt lapszám tartalmát tekintve a FIDESZ-KDNP jelölő szervezete népszerűsítő cikkei, írásait kirívóan nagyobb terjedelemben jelenteti meg, mint a jelölt vagy jelölő szervezete esetében. A lapszám így alkalmas arra, hogy megbontsa a jelölő szervezetek és a jelöltek egyenlő esélyét a választói akarat formálásában.”
- [5] Kérelmező, mint a napilap kiadója fellebbezésében vitatta az OEVB határozatának jogszerűségét.
- [6] Az NVB a 2018. április 14. napján kelt 755/2018. számú határozatával az OEVB határozatát részben megváltoztatta, a Ve. 2.§ (1) bekezdés c) pontjában foglalt alapelv megsértését arra vonatkozóan állapította meg, hogy a napilap a 2018. április 7-i lapszámában túlnyomóan a FIDESZ-KDNP jelölő szervezetek nyilatkozatai és jelöltjeinek fényképei láthatók. Az NVB mellőzte a további jogsértéstől eltiltás jogkövetkezményét, és az OEVB határozatát egyebekben helybenhagyta.
- [7] Indokolásában elsődlegesen megjegyezte a Ve. 221.§ (1) bekezdésében történt kérelmezői hivatkozás alapján, hogy a fellebbezést benyújtók lehetséges alanyi körét a Ve. az érintettség szempontjából is tartalmazza. A kérelmező, mint a kifogásolt sajtótermék kiadója az ügyben érintett jogi személyként jogorvoslat benyújtására jogosult.
- [8] Az NVB az alapelvi sérelem körében rögzítette, hogy a választási kampányban a szerkesztési szabadság korlátját jelentik a Ve. alapelvei, így azok figyelembe vételétől a sajtótermék szerkesztése során nem lehet eltekinteni. A kifogás számos, részletesen megjelölt cikket mutat be az esélyegyenlőség választási alapelve sérelmének illusztrálására a sérelmezett egyetlen lapszámban. Az NVB egyet értett az OEVB-vel abban, hogy a FIDESZ-KDNP-hez köthető politikusoknak - akik bár a lapszámban többféle minőségben tűnnek fel - a szereplési túlsúlyuk szembeötlő és egyértelmű. Függetlenül attól, hogy a kormánypárti politikusokat miniszterelnökként, képviselő jelöltként, vagy képviselőként jelentette meg a lapszám, jelenlétük kirívóan nagyobb terjedelmű, mint más jelölő szervezeteké és képviselőiké. E kiegyensúlyozatlanságból okszerűen és kétségtávolan következik a Ve. 2.§ (1) bekezdés c) pontjának sérelme. A jogsértés a kampányidőszak legvégén, a szavazás előtti napon valósult meg, a következő lapszám a választás napját követően fog megjelenni, így az NVB szerint az esélyegyenlőség helyreállítására már nincs lehetőség.
- [9] A kérelmező felülvizsgálati kérelmében a határozat megváltoztatását, a jogsértés ténye megállapításának, a közzétételre kötelezésnek a mellőzését és a bírság eltörlését kérte.
- [10] Eljárási jogszabálysértésként jelölte meg, hogy a Ve. 218.§ (2) bekezdésben foglaltak ellenére az NVB és az OEVB kötelezése egy lapszámra, lapra vonatkozik. A napilap nem jogi személy, így jogsértést sem tud elkövetni, ahogyan jogorvoslattal sem tud élni. A fellebbezésében is hivatkozott a jogsértést az NVB nem bírálta el.
- [11] Álláspontja szerint mivel az OEVB és az NVB határozatai a Ve. 46.§-ában foglaltakat megsértve a bírságra vonatkozóan nem tartalmaznak indokolást, így a bírsággal való

marasztalást törölni kell. Vitatta a bírság mértékét is. A továbbiakban kifejtette, nem sértett esélyegyenlőséget az adott lapszám, mert a kormányzati intézkedésekről szóló tájékoztatások nem a kampány részeként jelentek meg.

A Kúria döntése és jogi indokai

- [12] A bírósági felülvizsgálat iránti kérelem részben alapos.
- [13] A Kúria egyet értett a kérelmezővel abban, hogy érintettsége (Ve. 221.§ (1) bekezdés) az ügyben megállapítható, mivel a napilap impresszuma szerint a napilap kiadója, és az OEVB a napilaptartalom jogszabálysértő voltának megállapítása mellett a napilapra alkalmazott jogkövetkezményeket, amely rendelkezéseket hagyta helyben – megváltoztatással együtt – határozatával az NVB.
- [14] A Kúria rögzíti, hogy a bírósági felülvizsgálat iránti kérelemről a Ve. 228.§ (2) bekezdése alapján annak kereti között dönthetett. A kérelmező által felülvizsgálni kért és támadott határozat rendelkező részében foglalt döntés szerint az NVB megváltoztatta az OEVB-nek a Ve. 2.§ (1) bekezdés c) pontjában foglalt alapelv megsértését megállapító rendelkezését, és az alapelv megsértését arra vonatkozóan állapította meg, hogy a napilap 2018. április 7-i lapszámában túlnyomóan a FIDESZ-KDNP jelölő szervezetek nyilatkozatai és jelöltjeinek a fényképei láthatók. A határozat e rendelkezését sérelmezte a kérelmező, amelynek jogszerűsége kérdésében végezte el elsődlegesen a felülvizsgálatot a Kúria.
- [15] A Ve. 2.§ (1) bekezdés c) pontja szerint a választási eljárás szabályainak alkalmazása során érvényre kell juttatni az esélyegyenlőség a jelöltek és a jelölő szervezetek között alapelvet.
- [16] Az Alkotmánybíróság a 3/1991.(II.07.) AB számú határozatában meghatározta, az esélyegyenlőség a választójogi törvény szempontjából azt jelenti, hogy az állam azonos feltételeket köteles biztosítani azoknak, akik el kívánnak indulni a választásokon. Az esélyeknek a választásokat megelőzően kell egyenlőnek lennie.
- [17] Az Alkotmánybíróság a 3096/2014.(IV.11.) AB számú határozatában kifejtette, hogy „a jelölő szervezeteknek az Alaptörvényen alapuló feladata, a népakarat kinyilvánításában való közreműködése, a társadalmi problémák megfogalmazása és közvetítése az állampolgárok felé akkor működik, ha ez nemcsak a jelölő szervezeten belül, hanem a külvilág felé is hatékonyan megnyilvánul. Minden jelöltnek alapvetően azonos lehetőségek kell, hogy a rendelkezésére álljanak a választási kampányban, vagyis a szavazatokért való verseny nyitott kell legyen. Ez azt jelenti, hogy az »államnak« elkötelezettnek kell lennie a törvények olyan alkalmazása iránt, amely az egyenlő bánásmódot biztosítja minden érintettet illetően a választási eljárásban.”
- [18] Az esélyegyenlőség elvének érvényre juttatása körében mutatott rá a Kúria a Kvk.IV.37.359/2014/2. számú végzésében, hogy megbomlik a választási versengésbeli esélyegyenlőség akkor, ha valamely jelölő szervezet vagy jelölt a kampány időszakában olyan támogatásban részesül, olyan segítséget kap, amely őt ésszerű indok nélkül privilegizálja más szervezetekhez és jelöltekhez képest. A Kvk.II.37.907/2014/3. számú kúriai végzés szerint az esélyegyenlőség követelményének a megsértése megállapítható, ha a kifogásolt kiadvány kiemelten csak egy párttal vagy jelölőszervezettel összefüggő cikkeket tartalmaz, indokolatlan előnyt biztosítva ezzel annak a pártnak vagy jelölőszervezetnek.
- [19] A megjelölt lapszámban túlnyomóan a FIDESZ-KDNP jelölő szervezet politikusai, nyilatkozataik és jelöltjeiknek fényképei láthatóak, amely tényeket a kérelmező az eljárásban nem vitatta és nem is cáfolta meg. A Kúria a Ve. 2.§ (1) bekezdés c) pontja, az AB idézett döntései és a kúriai végzésekben is megfogalmazottak alapján egyet értett az NVB-nel azzal a megállapításával, hogy: „függetlenül attól, a kormánypárti politikusokat miniszterelnökként, képviselőjelöltként, vagy képviselőként jelenítette meg a lapszám,

jelenlétük kirívóan nagyobb terjedelemben lett leköszölve, mint más jelölő szervezeteké és képviselőiké.”. Kampánytevékenység a kampányeszközök kampányidőszakban történő felhasználása és minden egyéb kampányidőszakban folytatott tevékenység a választói akarat befolyásolása vagy ennek megkísérlése céljából (Ve. 141.§). A Kúria egyet értett azzal az NVB állásponttal is, hogy kampányidőszakban a napilapban egy jelölőszervezethez tartozóan „kirívóan nagyobb” terjedelemben megjelenített cikkek, fényképek – függetlenül attól, hogy a jelölőszervezethez politikusként, képviselőként vagy képviselő jelöltként tartoznak a cikkekben, fényképeken szereplők - az esélyegyenlőséget a jelöltek és a jelölő szervezetek között megbontják. A kérelmezőnek az a hivatkozása, hogy kormányzati intézkedésekről és szereplőkről való tájékoztatás történt, az alapelv megsértését nem menti ki, mivel a FIDESZ-KDNP kormányzó párthoz - jelölő szervezethez kapcsolódás (a szereplők többféle minőségétől függetlenül) egyértelműen beazonosítható.

- [20] A Kúria álláspontja szerint az érintett lapszámtartalom alapján a jogsértés megállapítása az NBV részéről jogszerű döntés, ezért a határozat e részét a Ve. 231.§ (5) bekezdés a) pontja alapján helybenhagyta.
- [21] A jogsértés megállapításának jogszerűségéről való döntést követően a Kúria az NVB határozatának a jogkövetkezményekre vonatkozó rendelkezései és azok indokolásai törvényszerűségét vizsgálta.
- [22] Iratszerűen jelölte meg a kérelmező, a kifogás alapján az OEVB azt állapította meg, hogy a napilap sértette meg az alapelvet, a napilapot tiltotta el a jogsértéstől és kötelezte a bírság megfizetésére, illetve a közzétételre, az NVB pedig e rendelkezést hagyta helyben az eltiltás jogkövetkezményének mellőzésével.
- [23] A médiaszolgáltatásokról és a tömegkommunikációról szóló 2010. évi CLXXXV. törvény (a továbbiakban: Mttv.) 203.§ 60. pontja szerint sajtótermék: a napilap és más időszaki lap egyes számai, valamint az internetes újság vagy hírportál. A termék az dolog, nem természetes vagy jogi személy. A Ve. 218.§ (2) bekezdése értelmében a választási bizottság, ha a kifogásnak helyt ad és megállapítja a jogszabálysértés tényét, a jogkövetkezményeket a jogsértőre alkalmazhatja. Az NVB által helybenhagyott OEVB rendelkezés jogkövetkezménnyel – a kifogás alapján – „dolgot” kötelezett (és nem a jogsértőt), ami nem felel meg a Ve. 218.§ (2) bekezdésének, és végre sem hajtható. A Kúria ezért az NVB határozatának a jogsértés jogszerű megállapítását tartalmazó részén kívüli, további részeit – az OEVB határozatára is kiterjedően – a Ve. 231.§ (5) bekezdés b) pontja alapján megváltoztatta és a kifogást a továbbiakban elutasította.

Záró rész

- [24] A Kúria a felülvizsgálati kérelmet a Ve. 228.§ (2) bekezdése és a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény (a továbbiakban: Kp.) 157.§ (7) bekezdése alapján alkalmazandó Kp. 124.§ (5) bekezdésének megfelelően – tekintettel Ve. 229.§ (2) bekezdése folytán alkalmazandó, a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény módosításáról és az egyes közigazgatási nemperes eljárásokról szóló 2005. évi XVII. törvény 1.§ (2) bekezdésére – tárgyaláson kívül bírálta el.
- [25] Az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény 45/A.§ (5) bekezdése szerint feljegyzett felülvizsgálati eljárási illetéket a Ve. 228. § (2) bekezdése és a Kp. 157.§ (7) bekezdése folytán alkalmazandó Kp. 35.§ (1) bekezdése szerinti, a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény 102. § (1) bekezdése és 83.§ (1) bekezdése alapján az állam viseli.
- [26] A Kúria határozata elleni további jogorvoslat lehetőségét a Ve. 232.§ (5) bekezdése zárja ki.

Dr. Lomnici Zoltán sk. a tanács elnöke, Dr. Kurucz Krisztina sk.előadó bíró, Dr. Kárpáti Magdolna sk.bíró

A kiadmány hitelül:

tisztviselő